

**Overweging feest van Christus Koning
Dominicuskerk Utrecht – 20 november 2016**

Leny Beemer

lezingen: 2 Samuël 5,1-3; Lucas 23,35-43

Christus, Koning van het heelal.

Het klinkt wel erg pretentiefus als wij Christus Koning noemen, niet alleen van de wereld, maar zelfs van het heelal, vele malen groter dus dan onze kleine aarde. Groter kan toch niet. We zouden het megalomaan kunnen noemen dergelijke titels voor Jezus te gebruiken. Het doet mij meteen weer denken aan de triomfalistische kerk met grote vaandels en pompa, om vooral maar te laten weten, dat wij de ware koning van alles wat bestaat in huis hebben. We mogen in deze tijd wel wat bescheidener zijn. Want als christenen zijn we echt geen betere mensen dan anderen, onderling net zo verdeeld als in de politieke wereld.

Koningschap is voor velen zoal een verouderd begrip. Wij hebben in ons land een koningshuis dat door het grootste deel van onze bevolking wordt erkend als een stabiele factor voor alle inwoners van ons land, ongeacht politieke richting of afkomst. Maar zelfs onze constitutionele monarchie is fragiel, mede afhankelijk van hoe de koning zich gedraagt. Heel wat andere landen hebben in hun geschiedenis de monarchie al dan niet met geweld afgeschaft en hebben nu een gekozen president, die ze weer kunnen wegstemmen als een betere zich aandient. Democratie is in veel opzichten verworpen tot meeste stemmen gelden en de rest moet zich dan maar schikken daaraan. We hebben bij de jongste verkiezingen in de Verenigde Staten gezien waartoe dat kan leiden: enorme polarisatie en verdeeldheid, grof verbaal geweld, waarbij medelanders in kampen van vóór of tegen worden verdeeld.

Zo worden presidentskandidaten vanuit één partij leiders van een totaal verdeeld volk.

Ze worden geacht datgene te doen, wat ze in de verkiezingscampagnes hebben beloofd, beloftes die mensen hoop geven op beter leven, maar die vaak helemaal niet kunnen worden waargemaakt. De wereld is immers niet zomaar maakbaar. Politieke leiders zullen moeten opereren in een weerbarstige, complexe wereld. Elke keuze voor een bepaalde groep kan anderen weer tekort doen en tot onvrede leiden. En dan nog...

Wat is het kompas, waarop zij varen? Ideologie? Politieke overtuigingen...?

‘Wie zal ons leiden?’ is de kernvraag van deze viering. Zijn het de schreeuwers, de populisten die inspelen op de onderbuikgevoelens van mensen en handig gebruik maken van de vaak terechte onvrede, die heerst onder de mensen? Zijn het de dictators, die zeggen het beste met hun volk voor te hebben, maar helemaal niet meer verantwoording hoeven af te leggen aan wie dan ook en tegenstanders naar willekeur kunnen gevangen nemen of zelfs doden?

WIE ZAL ONS LEIDEN...???

Daarover gaat het vandaag in de lezingen.

De koning die naar voren komt in het verhaal uit het tweede boek Samuël wordt getekend als een man, die niet alleen wordt gezien als degene die de troepen heeft geleid in de strijd tegen de vijand, maar vooral als degene, die door God is gezien als de ideale mens om het volk Israël te leiden. Te WEIDEN staat er. WEIDEN en HEERSEN. Die twee horen kennelijk bij elkaar. WEIDEN duidt op HERDERSCHAP. Koning David was, voordat hij in beeld kwam als de nieuwe koning van Israël een herder, die letterlijk zijn schapen hoedde en weidde. We kennen het verhaal nog wel.

Koning Saul bleek niet de juiste man te zijn en Samuël kreeg de opdracht een nieuwe koning te gaan zoeken. God zelf zou hem een teken geven wie daarvoor bestemd was. En tegen alle verwachting in werd dat niet een grote en machtige man, maar die kleine mens, de jongste zoon David, die zijn schapen nog aan het hoeden was.

Een menselijke mens was koning David, met ook de nodige misstappen in zijn leven. Wat maakte hem dan toch tot die grote koning David? Wat was zijn kompas?

In de evangelielezing wordt de tegenstelling tussen wereldse macht en het koningschap van Jezus wel heel navrant naar voren. Jezus hangt aan het kruis, totaal vernederd en verlaten. Eerder was Hij beschuldigd zich Koning te noemen. Pilatus ondervraagt Hem dan ook juist daarover, want dat zou in zijn ogen politiek gezien een veroordeling tot het kruis rechtvaardigen. Dan zou Jezus immers een opstandeling zijn, een tegenstander van de keizer van Rome. Maar Jezus antwoordt in alle eenvoud, dat zijn koninkrijk niet van deze wereld is. Pilatus begrijpt hier niets van, ziet dan ook geen schuld in hem. Maar het opgehitste volk dreigt zijn positie als landvoogd onderuit te halen en onder die druk geeft hij toe.

Het onbegrip en de bespottung gaat zelfs door tot op het kruis te midden van twee andere veroordeelden. En juist daar, in die vreselijke situatie komt aan het licht, waar het bij koningschap op aan komt: ONTZAG VOOR GOD.

Ontzag is misschien niet de beste vertaling. De meest oorspronkelijke vertaling spreekt van 'Vreze Gods'. Leven in de VREZE DES HEREN wil zeggen: leven in eerbied voor God, leven naar zijn wetten en leefregels.

Wie echt leider en koning kan zijn leeft en leidt, hoedt en weidt in het opzicht van God.

Als we dan al over kompas spreken voor leiderschap, dan is God zelf het ijkpunt. En juist in Jezus' leven en leiderschap herkennen we Gods heerschappij en grootheid ten voeten uit. Zoals eerder in het Lucasevangelie Jezus in de synagoge uit de boekrol leest en de profeet Jesaja citeert: 'De Geest van de Heer rust op mij, daartoe heeft Hij mij gezalfd: Om aan de armen de goede boodschap te brengen heeft Hij mij gezonden, om aan de gevangenen hun vrijlating aan te kondigen en aan blinden het licht in hun ogen, om verdrukten in vrijheid te laten gaan, en een jaar af te kondigen dat de Heer welgevallig is. En als de boekrol is gesloten zegt Jezus dan: 'Vandaag is het schriftwoord dat u gehoord hebt in vervulling gegaan.' Hier is het ware kompas van Jezus' koningschap en leiderschap. Het zijn de beslissende criteria om deel te kunnen krijgen aan Gods Koninkrijk. Gods bekommernis om mensen en om heel de schepping. Niet met krachttoeren en machtsvertoon, niet met grote woorden, maar consequent in de geest van de Eeuwige. Zo leidde David zijn volk, zo werd Jezus de Messias, onze leider op de weg naar Gods Koninkrijk van vrede en liefde. Dát koningschap vieren we vandaag.

Laten we bidden en hopen, dat er in onze kerk en wereld telkens weer leiders opstaan, die dit koningschap belichamen. Dat ook wij zelf in die zin koninklijke mensen worden, herders en hoeders van elkaar.

Dat het zo moge zijn.